

Beschikking tot het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 1:80 van de Wet op het financieel toezicht aan The Royal Bank of Scotland N.V.

Gelet op de artikelen 1:1, 1:80, 1:81, 1:85, 1:98, 3:63 en 3:72 van de Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft), artikel 111, vijfde lid, van het Besluit prudentiële regels (hierna: Bpr) en artikel 2, eerste lid, van de Regeling Liquiditeit Wft 2011 en mede gelet op de artikelen 1 tot en met 4 en artikel 10 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (hierna: Bbbfs) en de artikelen 3:2, 3:4, tweede lid, 3:46, 4:87 en titel 5.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb),

BESLUIT De Nederlandsche Bank N.V. (hierna: DNB) het volgende:

DNB legt aan The Royal Bank of Scotland N.V. (hierna: RBS N.V.) gevestigd te Amsterdam op het adres Gustav Mahlerlaan 350, een bestuurlijke boete op als bedoeld in artikel 1:80 van de Wft. Deze bestuurlijke boete wordt aan RBS N.V. opgelegd vanwege overtreding van artikel 3:63, tweede lid, van de Wft juncto artikel 111, vijfde lid, van het Bpr, in samenhang met artikel 2, eerste lid, van de Regeling Liquiditeit Wft 2011 over de periode van maart 2011 tot en met april 2013.

De bestuurlijke boete bedraagt **EUR 125.000,-**

Betaling van de bestuurlijke boete dient te geschieden binnen de in artikel 4:87, eerste lid, van de Awb voorgeschreven termijn van zes weken na de inwerkingtreding van dit besluit. De betaling dient te worden gedaan op rekeningnummer [REDACTED] ten name van De Nederlandsche Bank N.V., Westeinde 1 te Amsterdam, onder vermelding van factuurnummer: [REDACTED].

Aan dit besluit liggen de navolgende overwegingen ten grondslag.

Wettelijk kader (tekst zoals geldend ten tijde van de overtreding¹)

Artikel 3:63, eerste en tweede lid, van de Wft:

1. Een beleggingsinstelling met zetel in Nederland waarvan in Nederland de rechten van deelneming op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald, een clearinginstelling of bank met zetel in Nederland beschikt over voldoende liquiditeit.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de minimumomvang, de samenstelling en de berekening van de liquiditeit van een financiële onderneming als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 3:72, eerste lid, tweede lid en vijfde lid, van de Wft:

1. Een beleggingsonderneming met zetel in Nederland die beleggingsdiensten verleent of beleggingsactiviteiten verricht in Nederland, een betaalinstantie, een clearinginstelling, elektronisch geldinstelling, bank of premiepensioeninstelling met zetel in Nederland verstrekt periodiek binnen de daartoe vastgestelde termijnen staten aan de Nederlandsche Bank, al dan niet

¹ Met ingang van 1 augustus 2014 zijn enkele van de hierna genoemde artikelen gewijzigd. Geen van die wijzigingen zijn van belang voor de onderhavige overtreding.

tevens op geconsolideerde basis, die deze nodig heeft voor het toezicht op de naleving van het bij of krachtens dit deel bepaalde.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op financiële ondernemingen als bedoeld in het eerste lid waaraan een ontheffing als bedoeld in [artikel 3:57, zevende lid](#), of [3:63, vierde lid](#), is verleend.[...]
5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de inhoud en de modellen van de staten en de wijze, de periodiciteit en de termijnen van de verstrekking, en wordt bepaald welke staten worden verstrekt en welke staten openbaar worden gemaakt.

Artikel 111, van het Besluit prudentiele regels Wft (hierna: Bpr):

1. De aanwezige liquiditeit van een bank of clearinginstelling als bedoeld in [artikel 3:63](#), [3:64](#), [3:65](#) of [3:66 van de wet](#) in de weekperiode wordt gevormd door de gewogen voorraadposten, de gewogen kasinstroom van de kalenderposten gedurende de weekperiode en de officiële stand-by faciliteiten.
2. De financiële onderneming betreft bij de berekening van de aanwezige liquiditeit in de weekperiode uitsluitend de activa die in het kader van het dagelijkse liquiditeitenbeheer aan haar ter beschikking staan teneinde te kunnen voorzien in de directe liquiditeitsbehoefte en de inkomende kasstromen uit het kernbedrijf waarmee in het kader van het dagelijkse liquiditeitenbeheer rekening wordt gehouden. Daartoe worden in elk geval gerekend:
 - a. financiële instrumenten op basis waarvan op korte termijn liquide middelen kunnen worden verkregen door verkoop of belening zonder dat dit gepaard gaat met meer dan marginale kosten of verliezen;
 - b. onmiddellijk opeisbaar interbancair actief; en
 - c. onmiddellijk opeisbare vorderingen op overheden en professionele geldmarktpartijen.
3. De aanwezige liquiditeit van de financiële onderneming in de maandperiode wordt gevormd door de gewogen voorraadposten en de gewogen kasinstroom gedurende de maandperiode.
4. De financiële onderneming betreft, onverminderd het eerste en derde lid, bij de berekening van de aanwezige liquiditeit het liquiditeitsoverschot van een bijkantoor of een dochtermaatschappij met zetel buiten Nederland, welk liquiditeitsoverschot wordt berekend op basis van dit besluit of, indien dit lager is, volgens de in de staat van de zetel daarvoor geldende regels, slechts voor zover:
 - a. overdracht van het liquiditeitsoverschot niet leidt tot een liquiditeitstekort bij het bijkantoor of de dochtermaatschappij volgens de lokale liquiditeitstoetsing;
 - b. het om een overschot in convertibele valuta's gaat; en
 - c. vrije en grensoverschrijdende overdracht van liquiditeit mogelijk is.
5. De financiële onderneming betreft bij de berekening van de aanwezige liquiditeit niet:
 - a. activa die niet onbelemmerd overdraagbaar zijn;
 - b. direct opeisbare tegoeden bij personen die geen bank of professionele geldmarktpartij zijn.
6. De Nederlandsche Bank stelt regels met betrekking tot de in het eerste, tweede en derde lid bedoelde posten en de weging daarvan.

Artikel 2, eerste lid, van de Regeling Liquiditeit Wft 2011:

1. De liquiditeitsposten en de weging daarvan, bedoeld in artikel 108, tweede lid, en artikel 111, zesde lid, van het Besluit, worden vastgesteld zoals opgenomen in de Bijlage bij deze regeling (bijlage 3).

Onderzoek DNB

1. Aanleiding.

Op 30 mei 2013 heeft RBS N.V. aan DNB per e-mail een intern rapport van 29 mei 2013 gestuurd, waarin melding wordt gemaakt van een incorrecte classificatie van in onderpand gegeven kasgelden. Nadien heeft DNB aanvullende stukken ontvangen van RBS N.V. en heeft DNB, onder meer door middel van het doornemen van de bij DNB bekende gegevens en bescheiden zoals de Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (hierna: ILAAP) van 2011 en de ILAAP van 2012, nader onderzoek gedaan.

2. Resultaten onderzoek

Uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel, de openbare registers inzake de Wft bij DNB, de door RBS N.V. verstrekte zakelijke gegevens en bescheiden, verklaringen en verstrekte inlichtingen en de DNB anderszins bekende informatie is het volgende gebleken:

- Op 2 juni 2010 heeft DNB besloten dat RBS N.V. NV, gevestigd op de Gustav Mahlerlaan 350, 1082 ME te Amsterdam, met terugwerkende kracht tot en met 3 februari 2010 beschikt over een vergunning als bedoeld in artikel 2:11, eerste lid, van de Wft juncto 2:13, van de Wft;
- In een brief van 3 februari 2010 (kenmerk 2010/56834) is RBS N.V. gewezen op de wettelijke vereisten die gelden voor een vergunning houdende bank, waaronder de vereisten met betrekking tot liquiditeit en rapportages;
- In een tweede brief eveneens gedateerd 3 februari 2010 (kenmerk 2010/21708) is door DNB aan RBS N.V. opgelegd dat RBS N.V. een aanvullende liquiditeitsbuffer dient aan te houden van EUR 10 miljard. Bij brief van DNB van 24 mei 2011 (kenmerk 2011/309166) wordt door DNB aan RBS N.V. als voorwaarde gesteld dat de omvang van deze buffer pas zal worden heroverwogen indien de betrouwbaarheid en de kwaliteit van de liquiditeitsrapportages en de daaraan gerelateerde berekeningen materieel zullen zijn verbeterd en de verbetering bevestigd zal zijn door de interne audit van RBS N.V. en door onderzoek van DNB. In september 2011 heeft DNB geoordeeld dat de aanvullend geëiste liquiditeitsbuffer kon worden verlaagd naar EUR 5 miljard. Vanaf mei 2012 is de extra buffer verlaagd tot nihil;
- RBS N.V. heeft in de periode maart 2011 tot en met april 2013 maandelijks de vereiste 8028 rapportages inzake de liquiditeit ingediend. Zoals achteraf is gebleken, heeft RBS N.V. in deze rapportages bij de berekening van haar liquiditeit onder de post 'direct opeisbare tegoeden' (ten onrechte) in onderpand gegeven (kas) gelden meegenomen;
- RBS N.V. heeft in haar ILAAP Summary van 1 november 2011, over de maand juni 2011 en van mei 2012 over de maand december 2011, daarentegen aangegeven dat zij in het ILAAP onder de *inflows* (de liquiditeitswaarde van) bezwaarde posten, zoals in onderpand gegeven gelden, consequent niet meeneemt. In de ILAAP *Summaries* wordt door RBS N.V. tevens aangegeven dat ook bij interne stresstesten in het kader van het ILAAP, in onderpand gegeven gelden niet als *cash inflow* worden gerekend;

- Per e-mail van 30 mei 2013 heeft RBS N.V. DNB op de hoogte gesteld van het feit dat RBS N.V. de aanwezige liquiditeit niet correct heeft berekend en onjuist heeft gerapporteerd in de maandelijkse 8028 rapportage vanaf maart 2011. RBS N.V. licht in dezelfde e-mail toe dat zij ten onrechte kasgelden die (volgens de jaarrekeningclassificatie) zijn geclassificeerd als 'gerelateerd aan handelsactiviteiten', als aanwezige liquiditeit heeft gerapporteerd onder de post 'direct opeisbare tegoeden'. Deze kasgelden waren, aldus RBS N.V. in haar email, in onderpand gegeven aan externe tegenpartijen in verband met derivatentransacties die waren afgesloten binnen de Alco-portefeuille. RBS N.V. concludeert dat deze kasgelden niet gebruikt hadden mogen worden bij het berekenen van de aanwezige liquiditeit, omdat deze gelden niet direct opeisbaar zijn;
- Op 11 juni 2013 is DNB gebeld door het Hoofd Regulatory Reporting van RBS N.V. om te bespreken of herrapportage van de maandrapportage 8028 over de maanden maart 2011 tot en met april 2013 noodzakelijk was. Deze vraag is door DNB bevestigend beantwoord;
- Tijdens het telefoongesprek op 11 juni heeft het Hoofd van de afdeling Regulatory Reporting tevens verklaard dat RBS N.V. in de periode maart 2011 tot en met april 2013 wel beschikte over de wettelijk vereiste liquiditeit als bedoeld in artikel 3:63, eerste lid, van de Wft. Ook zonder de in onderpand gegeven gelden, die foutief in de rapportages waren opgenomen onder de post 'direct opeisbare tegoeden', had RBS N.V. in deze periode, volgens eigen verklaring, geen liquiditeitstekort;
- In het maandelijkse interne *Risk Report* van RBS N.V. van 28 juni 2013 dat ter informatie aan DNB is toegezonden is melding gemaakt van het feit dat RBS N.V. teveel aan liquiditeit had gerapporteerd aan DNB. In voornoemd rapport staat: *'Two major and two significant GNEPs (toelichting DNB: incidenten) were raised in May. (...) The second one relates to an overstatement of the RBS N.V. liquidity buffer towards DNB between 2011 en 2013. Verderop in het rapport staat: 'Potential regulatory impact as RBS N.V. liquidity buffer reported to DNB was overstated between March 2011 and April 2013 by between 0.7bn and 1.4bn Euros. This item was identified as part of the Finrep reporting process in the Netherlands. A large cash position in the Alco portfolio was booked as held for trading. This initiated further investigations in other regulatory returns to the DNB. This occurred as the cash collateral position for a Treasury portfolio was incorrectly used when calculating the liquidity metrics. It has been established that once re-stated there is not, and has not been, a breach of the regulatory requirement. (...) Additionally, actions have been put in place to avoid reoccurrence. DNB was notified on 29 May.'* DNB is overigens, zoals hiervoor reeds uiteengezet, schriftelijk per e-mail van 30 mei 2013 door RBS N.V. geïnformeerd, en niet, zoals in voornoemd rapport opgenomen op 29 mei 2013;
- Op 23 augustus 2013 heeft RBS N.V. via het e-line rapportagesysteem aan DNB de herrapportages over de periode maart 2011 tot en met april 2013 verstrekt van de 8028 liquiditeitsrapportage. In deze herrapportages zijn ten opzichte van de oorspronkelijke rapportages slechts de oorspronkelijk onder post 5.1.1 opgenomen in onderpand gegeven kasgelden weggelaten. Dit blijkt uit de eerder genoemde e-mail van 30 mei 2013 aan DNB in samenhang met een brief van RBS N.V. aan DNB van 26 augustus 2013 (*department NV CFO*);
- DNB heeft een overzicht gemaakt van het effect op de aanwezige liquiditeit over de periode waarin RBS N.V. deze onjuist heeft berekend en gerapporteerd. Uit onderstaand schema blijkt dat er per rapportage tussen

de (afgerond) EUR 0,7 en 1,4 miljard teveel aan in onderpand gegeven kasgeld is opgenomen onder post 5.1.1 in de betreffende rapportages (bedragen weergegeven in miljoenen):

Maanden	Originele rapportage onder post 5.1.1	Herrapportage onder post 5.1.1	Vershil onder post 5.1.1 tussen beide rapportages
mrt-11	6.298	5.561	-737
apr-11	7.843	7.097	-746
mei-11	9.271	8.406	-865
jun-11	7.469	6.654	-816
jul-11	8.595	7.631	-964
aug-11	4.939	3.827	-1.112
sep-11	6.543	5.267	-1.276
okt-11	5.718	4.538	-1.180
nov-11	12.561	11.408	-1.153
dec-11	7.301	6.006	-1.294
jan-12	22.291	20.948	-1.343
feb-12	5.548	4.290	-1.258
mrt-12	5.168	3.973	-1.195
apr-12	5.528	4.272	-1.256
mei-12	5.091	3.670	-1.421
jun-12	4.653	3.391	-1.262
jul-12	5.892	4.553	-1.338
aug-12	5.067	3.757	-1.310
sep-12	5.438	4.104	-1.334
okt-12	6.034	4.719	-1.315
nov-12	6.560	5.216	-1.343
dec-12	6.735	5.382	-1.353
jan-13	6.224	5.024	-1.201
feb-13	4.497	3.282	-1.215
mrt-13	3.448	2.271	-1.177
apr-13	2.321	1.041	1.280

- In de brief van 26 augustus 2013, waarin RBS N.V. nogmaals bevestigde dat zij in de maanden maart 2011 tot en met april 2013 onjuist had gerapporteerd, staat met betrekking tot de herrapportages: *'As per request we have resubmitted our liquidity report for the periods March 2011 until March 2013 to properly reflect the impact of the cash collateral that was incorrectly reported in the wrong line and period'*. In de brief heeft RBS N.V. voorts nogmaals aangegeven ondanks het onjuist rapporteren geen liquiditeitstekort te hebben gehad;
- Aan RBS N.V. is ingevolge artikel 3:63, vierde lid, van de Wft geen ontheffing verleend van artikel 3:63, tweede lid, van de Wft.

Constatering overtreding

3. Ingevolge artikel 3:63, tweede lid, van de Wft worden bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels gesteld met betrekking tot de minimumomvang, de samenstelling en de berekening van de liquiditeit van een bank. Deze regels zijn onder meer gesteld in artikel 111 van het Bpr en in de Regeling Liquiditeit Wft 2011. RBS N.V. is wettelijk verplicht periodiek staten te

verstrekken aan DNB, waaronder de maandelijkse 8028 rapportage (artikel 3:72, vijfde lid, van de Wft jo. 130 van het Bpr jo. artikel 2.1 en 2.2 van de de Regeling staten financiële ondernemingen (hierna: Rsfo)). Bijlage 3 bij de Rsfo bevat onder meer het model voor de 8028 rapportage. Bij onderdeel 5 van deze rapportage, dat ziet op de te ontvangen bedragen, is de post 5.1.1 opgenomen, waaronder de instelling direct opeisbare tegoeden dient te rapporteren.

In artikel 111, van het Bpr is onder meer bepaald welke activa de aanwezige liquiditeit van een bank vormen en welke activa de financiële onderneming dient te betrekken bij de berekening van de aanwezige liquiditeit in de weekperiode, respectievelijk maandperiode. Zo is in het vijfde lid van artikel 111 van het Bpr bepaald dat de financiële onderneming bij de berekening van de aanwezige liquiditeit niet betreft (a.) activa die niet onbelemmerd overdraagbaar zijn en (b.) direct opeisbare tegoeden bij personen die geen bank of professionele geldmarktpartij zijn. Het zesde lid van artikel 111 Bpr bepaalt dat DNB regels stelt met betrekking tot de in het eerste, tweede en derde lid bedoelde posten en de weging daarvan. Deze regels zijn opgenomen in de Regeling Liquiditeit Wft 2011. De posten die meetellen voor de aanwezige en vereiste liquiditeit van een bank alsmede de weging van die posten, zijn opgenomen in de bijlage bij artikel 2 van deze regeling.

In de toelichting bij de bijlage bij artikel 2, eerste lid van de Regeling Liquiditeit Wft 2011 staat onder het kopje 'in de rapportage op te nemen verstrekt onderpand': *'Effecten die in onderpand zijn gegeven (bezwaard onderpand) worden niet gerapporteerd als 'aanwezige liquiditeit'. Effecten/schuldinstrumenten die bij een erkende centrale bank in depot zijn gebracht, zijn onbezwaard, voor zover op onderpand van deze instrumenten geen gelden werden aangetrokken. Voor effecten/schuldinstrumenten die moeten worden aangehouden ten behoeve van betaalsystemen (clearing en settlement) geldt hetzelfde.*

Effecten en gelden die in het kader van (omgekeerde) retrocessieovereenkomsten (repo's of reverse repo's) of effectenleentransacties (securities lending/borrowing transactions), onderpand arrangementen, beleningstransacties (o.a. bij centrale banken) of (initial) marginverplichtingen in onderpand zijn gegeven, worden – tenzij anders aangegeven – voor de duur van de betreffende transacties en, voor zover van toepassing, onder aftrek van het bedrag dat nog als variation margin (belaste margin) moet worden betaald, in de kalender ingeboekt op basis van de (resterende) looptijd van de met het onderpand verband houdende transactie, voor zover het effecten betreft tegen de onderpand waarde casu quo de beleningswaarde op de rapportagedatum, dan wel – mits op consistente wijze toegepast – voor de aangegeven weging.'

RBS N.V. heeft over de maanden maart 2011 tot en met april 2013 in de rapportage 8028 kasgelden als aanwezige liquiditeit gerapporteerd (onder de post 5.1.1 'direct opeisbare tegoeden') terwijl deze kasgelden in onderpand waren gegeven aan externe tegenpartijen. Op basis van artikel 111, vijfde lid, van het Bpr in samenhang met de Regeling Liquiditeit Wft 2011 en de hierop gegeven toelichting is het niet toegestaan om deze bezwaarde kasgelden op te nemen in de berekening van de aanwezige liquiditeit. RBS N.V. trekt in haar e-mail van 30 mei 2013 aan DNB ook zelf reeds de conclusie dat deze gelden niet gebruikt hadden mogen worden bij het berekenen van de aanwezige liquiditeit, omdat de gelden niet vrij beschikbaar waren. RBS N.V. heeft op 11 juni 2013, 28 juni 2013 en 26 augustus 2013 nogmaals telefonisch dan wel per mail of

schriftelijk melding gemaakt van het foutief rapporteren van de liquiditeit aan DNB in de 8028 rapportages over de periode van maart 2011 tot en met april 2013. Daarbij komt dat RBS N.V. de liquiditeit in de ILAAP van november 2011 en mei 2012 wel juist heeft berekend, namelijk zonder de (liquiditeitswaarde van) bezwaarde posten, zoals in onderpand gegeven gelden. Ook bij interne stresstesten in het kader van het ILAAP worden in onderpand gegeven gelden niet als cash inflow meegerekend, aldus de ILAAP Summary's.

Op 23 augustus 2013 heeft RBS N.V. bij DNB gecorrigeerde 8028 rapportages ingediend over de maanden maart 2011 tot en met april 2013 met als enige verschil de aangepaste waarde van post 5.1.1. Onder deze post waren niet langer bedragen opgenomen van bezwaarde kasgeld. Het bedrag in de herrapportage onder de post 5.1.1 (direct opeisbare tegoeden) verschilt aanmerkelijk van het bedrag van de direct opeisbare tegoeden in de oorspronkelijke 8028 rapportages. De hoogte van de verschillen blijkt uit het overzicht onder punt 3.

Conclusie.

Uit het bovenstaande blijkt dat RBS N.V. in de periode van maart 2011 tot en met april 2013 ten onrechte in onderpand gegeven (kas-)geld heeft meegenomen bij de berekening van haar aanwezige liquiditeit als bedoeld in artikel 111, vijfde lid, van het Bpr. Gelet daarop stelt DNB vast dat RBS N.V. over de genoemde periode artikel 3:63, tweede lid, van de Wft juncto artikel 111, vijfde lid, van het Bpr in samenhang met de Regeling Liquiditeit Wft 2011 heeft overtreden.

Bevoegdheid tot handhavend optreden

4. Bij overtreding van artikel 3:63, tweede lid, van de Wft, jo artikel 111, vijfde lid van het Bpr is DNB onder meer bevoegd tot het opleggen van een bestuurlijke boete op grond van artikel 1:80 van de Wft. Voor het treffen van deze maatregel is in dit geval nog het volgende van belang.
5. DNB voert een vast beleid bij het uitoefenen van haar bevoegdheden tot het treffen van handhavingsmaatregelen (zie www.dnb.nl voor de Beleidsregel Handhavingsbeleid van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank van 10 juli 2008). Dit beleid heeft onder andere als uitgangspunt dat overtredingen niet worden gedoogd en dat in beginsel handhavend dient te worden opgetreden zodra DNB een overtreding heeft geconstateerd. In de belangenafweging bij een besluit tot het al dan niet opleggen van een bestuurlijke boete beoordeelt DNB de ernst en de verwijtbaarheid van de overtreding. Bij deze belangenafweging wordt ook de zienswijze van de overtreder betrokken.

Belangenafweging

6. Voor de vraag of vanwege de geconstateerde overtredingen een bestuurlijke boete moet worden opgelegd aan RBS N.V. beoordeelt DNB in de belangenafweging de ernst en de verwijtbaarheid van die overtredingen.
7. Met betrekking tot de ernst van de overtreding overweegt DNB als volgt. Het doel van de Wft is onder meer het waarborgen van de soliditeit van financiële ondernemingen, de stabiliteit van de financiële sector, ordelijke en transparante financiële marktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen,

zorgvuldige behandeling van cliënten, bescherming van de consument en de integriteit van het financiële stelsel. Onder meer om de bovenomschreven doelstellingen van de Wft te bereiken zijn in artikel 111 van het Bpr eisen gesteld aan de berekening van de aanwezige liquiditeit bij een bank. RBS N.V. heeft de bepalingen bij en krachtens artikel 3:63, tweede lid, van de Wft niet correct nageleefd door posten mee te nemen in de berekening van de aanwezige liquiditeit die daarin niet mogen worden betrokken. RBS N.V. heeft in ieder geval in de periode vanaf maart 2011 tot en met april 2013 de aanwezige liquiditeit niet correct berekend en daarmee heeft de overtreding langere tijd voortgeduurd. De correctie in de berekening van het liquiditeit surplus van RBS N.V. bedroeg in de betrokken maanden tussen 0,7 en 1,4 miljard en was daarmee substantieel. DNB heeft als gevolg hiervan niet op basis van de juiste cijfers toezicht kunnen houden en meer in het bijzonder deze gecorrigeerde gegevens niet mede bij het verzoek tot verlaging van de liquiditeitsbuffer kunnen betrekken dan wel kunnen afwegen of er mogelijk verscherpt toezicht nodig was. DNB heeft ingestemd met het verlagen van de buffers mede op basis van cijfers uit de rapportages die op dat moment bij DNB bekend waren. DNB was op dat moment in de veronderstelling dat de cijfers een adequaat beeld gaven van de werkelijke liquiditeitspositie. RBS N.V. heeft daarmee de doelstelling van de Wft doorkruist. Bovendien heeft RBS N.V. deze posten in de ILAAP-Summary van 1 november 2011, over de maand juni 2011 en van mei 2012 over de maand december 2011 wel consequent uitgezonderd bij de optelling van aanwezige liquiditeit in de berekening van de liquiditeitspositie.

DNB beschouwt gezien het bovenstaande deze overtreding dan ook als een ernstige overtreding.

- 8.** Met betrekking tot de verwijtbaarheid van de overtreding overweegt DNB dat RBS N.V. aangezien zij als professioneel marktdeelnemer actief is op de financiële markten, op de hoogte behoort te zijn van de toepasselijke regelgeving en daaraan adequate uitvoering dient te geven. Daarbij geldt dat de norm bij en krachtens artikel 3:63, tweede lid, van de Wft duidelijk kenbaar is. Deze overtreding heeft bovendien langere tijd voortgeduurd ondanks audits en noodzakelijke acties van RBS N.V. tot verbetering van de kwaliteit van de rapportages in die zelfde periode. DNB rekent hierbij tevens mee dat het controlemechanisme zodanig was ingericht dat controles plaatsvonden door een check van mutaties van maand op maand. Bij een degelijke controle kan een fout als de onderhavige niet worden ontdekt en kan die fout bovendien gedurende een langere periode voortduren. Van een professionele organisatie mag worden verwacht dat zij haar controles adequaat inricht. Ten slotte overweegt DNB hierbij dat DNB het noodzakelijk heeft geacht om aan RBS N.V. een extra liquiditeitsbuffer op te leggen onder meer in verband met het kwetsbare liquiditeitsprofiel van RBS N.V. In dat licht bezien mocht van RBS N.V. worden verwacht dat zij begreep dat correcte berekening van de aanwezige liquiditeit en de rapportages aan DNB hierover voor DNB van groot belang waren voor haar toezicht. In dat kader mocht van RBS extra zorg en aandacht worden verwacht voor deze berekening en rapportages daarvan. Gezien het bovenstaande valt naar het oordeel van DNB de eerder genoemde overtreding aan RBS N.V. extra te verwijten.

Zienswijze

9. Bij brief van 17 juni 2014, [REDACTED], heeft DNB RBS N.V. in kennis gesteld van het voornemen om vanwege de geconstateerde overtreding over te gaan tot het opleggen van een bestuurlijke boete. RBS N.V. is in de gelegenheid gesteld haar zienswijze betreffende dit voornemen naar keuze mondeling of schriftelijk kenbaar te maken op 26 juni 2014. Na een uitstelverzoek van RBS N.V. heeft er op 23 juli 2014 een zienswijzezitting ten kantore van DNB plaatsgevonden en heeft DNB van RBS N.V. tevens een schriftelijke zienswijze ontvangen. Per mail van 23 juli 2014 zijn aanvullende stukken aan DNB toegezonden. Hieronder wordt ingegaan op het door RBS N.V. gestelde.
10. RBS N.V. erkent in haar zienswijze de fouten in de liquiditeitsrapportages zoals door DNB in de kennisgeving zijn beschreven en erkent daarmee de overtreding te hebben begaan. RBS N.V. beschouwt het als haar verantwoordelijkheid om accurate rapportages te verstrekken aan DNB die voldoen aan de wettelijke vereisten. RBS N.V. verzoekt bij het opleggen van de bestuurlijke boete en de vaststelling van de hoogte daarvan rekening te houden met verschillende specifiek genoemde mitigerende omstandigheden.

DNB neemt kennis van het feit dat RBS N.V. de fouten in de opgave van de liquiditeit in de 8028-rapportages zoals door DNB in de kennisgeving zijn beschreven en daarmee de overtreding erkent. DNB beschouwt het als positief dat RBS N.V. het als haar verantwoordelijkheid ziet om accurate rapportages te verstrekken aan DNB die voldoen aan de wettelijke vereisten. DNB acht het anderzijds ook de wettelijke plicht van RBS N.V. om zorg te dragen voor juiste en volledige rapportages. Dit brengt derhalve geen wijziging in het standpunt van DNB ten aanzien van de beboeting van de overtreding door RBS N.V. De diverse mitigerende omstandigheden die door RBS N.V. zijn aangevoerd zullen hieronder puntsgewijs worden besproken.

11. Onder de randnummers 1.3 en 1.4 van de zienswijze van RBS N.V. wordt de achtergrond van RBS N.V. geschetst vanaf 2007 waarbij - kort weergegeven - wordt gesteld dat de ontvlechting van RBS N.V. en ABN AMRO resulteerde in hogere risico's voor financiële rapportages. Deze risico's waren volgens RBS N.V. inherent aan de reorganisatie die plaatsvond tezamen met de juridische ontvlechting en de integratie van de rapportagesystemen. Dit risico was volgens RBS N.V. bij DNB bekend. In verschillende interne rapporten zijn volgens RBS N.V. deze risico's vastgelegd. Vermeld wordt het rapport van het RBS N.V. RCC (Risk and Control Committee) dat in juli 2010 aan DNB is toegezonden. Het rapportage risico werd volgens RBS N.V. in diverse interne gremia als "important risk" geclassificeerd.

Hierover merkt DNB het volgende op. Onbetwist is dat RBS N.V. ten onrechte in onderpand gegeven (kas-)gelden, voor de bedragen en de periode zoals genoemd bij de feiten onder overweging 3, heeft meegenomen bij de berekening van de aanwezige liquiditeit ingevolge artikel 111 Bpr en daarmee in de vaststelling of er sprake is van voldoende liquiditeit als bedoeld in artikel 3:63, eerste lid, van de Wft. RBS N.V. heeft tijdens de zienswijzezitting gemeld dat er ten onrechte geen markering met een 'red flag' was toegepast waardoor deze posten ten onrechte niet zijn herkend en niet zijn uitgezonderd bij de berekening van de aanwezige liquiditeit. In onderpand gegeven activa zijn posten die in artikel 3:63, tweede lid, van de Wft juncto artikel 111, vijfde lid,

van het Besluit prudentiële regels (hierna: Bpr), in samenhang met de Regeling Liquiditeit Wft 2011 uitdrukkelijk zijn genoemd als posten die niet mogen worden meegenomen in de berekening van de aanwezige liquiditeit (art. 111, vijfde lid, van het Bpr). Door deze posten bij de bedoelde berekening wel mee te nemen heeft RBS N.V. een duidelijk kenbare norm overtreden, hetgeen RBS is aan te rekenen. Dit mede gezien het feit dat RBS N.V. deze posten in de ILAAP-Summary van 1 november 2011, over de maand juni 2011 en van mei 2012 over de maand december 2011 wel consequent heeft uitgezonderd bij de optelling van aanwezige liquiditeit in de berekening van de liquiditeitspositie. De erkenning door RBS van een verhoogd risico levert een extra zorgplicht op, hetgeen nog wordt versterkt door de noodzaak tot precieze berekening van de liquiditeit binnen het verhoogde liquiditeitsprofiel. In dat licht bezien is de overtreding te omvangrijk, te ernstig en te langdurig om te laten passeren. De gestelde risico's in zake de reorganisatie en de ontvlechting doen dan ook niet af aan de overtreding. DNB ziet dan ook geen grond tot wijziging van haar standpunt inzake de beboeting van de overtreding door RBS N.V.

- 12.** RBS N.V. heeft een liquiditeitsbuffer aangehouden van EUR 10 miljard conform voorschrift van DNB en daarboven op eigen initiatief een managementbuffer van EUR 5 miljard. Naar het oordeel van RBS N.V. waren deze buffers deels bedoeld om het rapportagerisico te mitigeren en zijn deze in stappen verlaagd in lijn met het afnemende risico van RBS N.V. In randnummer 1.5 wordt het doel van de buffer door RBS N.V. nader toegelicht en een tijdelijk gegeven van volgens RBS N.V. belangrijke gebeurtenissen en ondernomen acties met betrekking tot de hoogte van de buffers en de kwaliteit van de financiële rapportages.

DNB is van mening dat, wat er ook zij van het doel van de liquiditeitsbuffer, geen enkele aangehouden liquiditeitsbuffer bedoeld kan zijn voor het mitigeren van kennelijke fouten in de opgave inzake de aanwezige liquiditeit in de rapportages. Immers indien de buffer mede zou dienen om foute berekeningen of rapportages af te dekken dan zou RBS daarmee een vrijbrief hebben gekregen. Reeds om die reden treffen de aangevoerde argumenten naar het oordeel van DNB geen doel.

Voorts merkt DNB het volgende op. Door DNB is aan RBS N.V. een extra liquiditeitsbuffer van EUR 10 mrd opgelegd bij brief van 3 februari 2010 ([REDACTED]). Het doel van deze buffer wordt – zoals in de zienswijze door RBS N.V. wordt geciteerd – in deze brief volgt omschreven; *"ii. RBS N.V. zal - onverminderd het bepaalde onder i) - vooralsnog een liquiditeitsbuffer van minimaal EUR 10 miljard aanhouden. DNB is van oordeel dat deze afspraak noodzakelijk is in het licht van het kwetsbare liquiditeitsprofiel van RBS N.V. (uit hoofde van de relatief grote afhankelijkheid van funding uit de professionele markt) en haar uit de GTS-business voortvloeiende betalingsverplichtingen;"*. Hieruit blijkt dat het doel van de buffer was om twee specifieke risico's van RBS N.V. te mitigeren, te weten: (a) het volatiele karakter van de GTS-diensten die een plotseling zeer forse druk op de liquiditeitspositie kunnen bewerkstelligen bij RBS N.V., en (b) het fundingprofiel van RBS N.V., zijnde een concentratierisico bij RBS N.V. door zgn. wholesale funding, die snel opeisbaar is, met evenzeer een mogelijk plotseling stijgende forse druk op de liquiditeitspositie. DNB ziet in het doel waarvoor de buffer is ingesteld geen enkele koppeling met rapportagerisico's. Gezien dit doel is DNB dan ook niet van oordeel dat de buffer van EUR 10 mrd (deels) zou zijn ingesteld om rapportagefouten te mitigeren.

Ten overvloede wordt hierbij opgemerkt dat in de brief van 31 mei 2011 door DNB voor de eerste keer de kwaliteit van de rapportages wordt genoemd in verband met (een verzoek van RBS N.V. tot verlaging van het bedrag van) de buffer. In deze brief wordt het verbeteren van de kwaliteit van de rapportages en de daaraan gerelateerde berekeningen als extra voorwaarde gesteld voordat DNB tot een verlaging van de buffer zal overgaan. DNB heeft immers accurate en actuele, dat wil zeggen maandelijkse, cijfers nodig over de liquiditeitspositie om te kunnen beoordelen of een verlaging van de buffer op basis van structureel minder opgenomen 'wholesale' gelden c.q. minder GTS-verplichtingen aan de orde kan zijn. Ook in dit stadium heeft DNB bij het vaststellen van de hoogte van de buffer geen rekening gehouden met het mitigeren van eventuele berekenings- of rapportagefouten. De hoogte van de buffer is door DNB niet naar boven bijgesteld met het oog op het eventueel toevoegen van deze (extra) voorwaarde aan het doel van de buffer. Vervolgens komt DNB bij brief van 13 oktober 2011 ([REDACTED]) gedeeltelijk tegemoet aan een op 21 september 2011 hernieuwd verzoek van RBS N.V. tot het elimineren van de buffer. DNB stemt toe in een tijdelijke verlaging van het bedrag van de buffer van EUR 10 mrd naar EUR 5 miljard aangezien de risico's in verband met de oorspronkelijke doelen van de buffer (GTS diensten en wholesale funding) waren afgenomen. Bovendien had RBS N.V. in de brief van 21 september 2011 gesteld dat aan de voorwaarden gericht op kwaliteitsverbetering van de rapportages was voldaan. Hiertoe is zelfs door RBS N.V. een rapport van de interne accountantsdienst (GIA Repot of Factual Findings on NV Liquidity Reporting, van 31 augustus 2011) bij DNB aangeleverd als bewijs. Daarmee was het voor DNB aannemelijk dat tevens aan de voorwaarden tot verbetering van de kwaliteit van de rapportages was voldaan. Hieruit volgt dat RBS N.V. er in ieder geval na de verlaging van de buffer in oktober 2011 niet meer van uit kon gaan dat er nog sprake was van een bufferdeel voor het mitigeren van rapportagefouten. Volgens de genoemde brief van RBS N.V. en het door RBS N.V. toegezonden accountantsrapport konden er immers geen rapportagefouten meer voorkomen. DNB deelt dan ook niet de stelling dat de buffer (deels) bedoeld zou zijn voor het mitigeren van financiële rapportagerisico's.

- 13.** RBS N.V. stelt dat het bedrag van de rapportagefout altijd lager is geweest dan de door het management extra aangehouden liquiditeitsbuffer en dat daardoor de actuele liquiditeitspositie van RBS N.V. na correctie voor de rapportagefout over de periode maart 2011 tot en met april 2013 nooit minder is geweest dan de door DNB opgelegde liquiditeitsbuffer. Als zodanig is naar de mening van RBS N.V. het doel van de buffers bereikt, te weten het verminderen van het risico van financiële rapportages, en is er nooit een inbreuk geweest op "overeengekomen liquiditeitsmaatregelen".

Daar waar RBS N.V. het bedrag van de rapportagefout vergelijkt met de door het management extra aangehouden liquiditeitsbuffer en de door DNB opgelegde buffer, is DNB met RBS N.V. van oordeel dat de liquiditeitsbuffer die is opgelegd door DNB over de betrokken periode niet is doorbroken, ook niet na correctie van de gegevens inzake de aanwezige liquiditeit. DNB zal hiermee rekening houden bij de vaststelling van de hoogte van de boete onder overweging 23.

- 14.** Verder benadrukt RBS N.V. dat haar verzoek tot verlaging van de buffer was

gebaseerd op de ILAAP en niet op staat 8028. Voor zover RBS N.V. met haar stelling wil aangeven dat de 8028 rapportages niet meer relevant waren gezien de correcte opgave in de ILAAP, merkt DNB het volgende op. In de eerste plaats wijst DNB erop dat het doel van de rapportages verschilt. In de Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP) dient een onderneming het eigen liquiditeitsrisicobeheer grondig te evalueren en waar nodig aan te scherpen. Deze evaluatie is derhalve een interne evaluatie en wordt door middel van de SREP jaarlijks beoordeeld door DNB. De ILAAP bevat gegevens die benodigd zijn om te kunnen beoordelen of de buffer kon worden verlaagd. De 8028 rapportage daarentegen bevat met name gegevens inzake de liquiditeitspositie en moet worden gerapporteerd aan DNB volgens voorgeschreven instructies. In de tweede plaats wijkt – zoals hierboven al blijkt – de periodiciteit van de rapportages af en worden gegevens in de staat 8028 frequenter verstrekt en zijn daarmee actueler. De gegevens van beide soorten rapportages zijn voor het toezicht van DNB van belang. Bovendien laat het feit dat de het verzoek tot verlaging van de buffer door RBS N.V. was gebaseerd op gegevens uit de ILAAP onverlet dat de aanwezige liquiditeit correct had moeten worden berekend en accurate en actuele gegevens hadden moeten worden vermeld in staat 8028. Dit middel treft dan ook geen doel.

- 15.** Voorts herhaalt RBS N.V. haar visie op het doel van de buffer en voert zij aan dat de totale kosten voor RBS N.V. voor het aanhouden van de totale liquiditeitsbuffer, inclusief de managementbuffer, over de periode maart 2011 tot en met april 2013, substantieel waren en worden geschat op ongeveer EUR 270 miljoen. RBS N.V. is van mening dat de kosten van de buffer dienen te worden meegeteld bij de bepaling van de hoogte van de boete.

DNB verwijst om te beginnen naar het gestelde in overweging 13. Verder betreft het op juiste wijze classificeren van posten ingevolge artikel 111, vijfde lid, van het Bpr een wettelijke verplichting die dient te worden uitgevoerd. Zelfs al zou de buffer het door RBS N.V. gestelde doel hebben, dan nog kunnen de kosten van een buffer niet in aftrek worden genomen bij het bepalen van de hoogte van de boete. Dit middel treft dan ook geen doel.

- 16.** RBS N.V. brengt onder de randnummers 1.4 en 3 naar voren - kort samengevat - dat RBS N.V. vanaf 2010 in diverse gremia de kwaliteit als "important risk" heeft gekwalificeerd, in juni 2011 een rapport heeft uitgebracht inzake een audit door de Group Internal Audit (GIA) en herstelacties, zoals genoemd onder randnummer 3 van de zienswijze, heeft uitgevoerd om kwaliteit van de rapportage te verbeteren. DNB was hiervan op de hoogte.

DNB erkent dat RBS N.V. vanaf 2010 - en daarmee al voor de aanvang van de overtreding - acties heeft ondernomen ter zake van de kwaliteit van de rapportages en DNB op regelmatige basis in het algemeen daarvan op de hoogte heeft gesteld. Deze aandacht voor en acties van RBS N.V. voor verbetering van de kwaliteit van de rapportages waardeert DNB positief, maar acht DNB tevens noodzakelijk. Immers DNB heeft (onder meer) in de brief van 31 mei 2011 geconstateerd dat deze aandacht en acties onvoldoende resultaat hebben gehad. Tevens moet DNB constateren dat de genomen stappen blijkbaar niet de fout, die heeft geleid tot de onderhavige overtreding, heeft kunnen voorkomen ondanks de focus van RBS N.V. op kwaliteit. Daarbij rekent DNB tevens mee dat RBS N.V. in haar zienswijze heeft gesteld dat controles plaatsvinden door een check van mutaties van maand op maand. Bij een degelijke controle kan een fout als de onderhavige die zich voordoet niet

worden ontdekt en kan die fout bovendien langere tijd voortduren. Dergelijke controles alleen zijn in het algemeen dan ook ontoereikend om voldoende kwaliteit van de rapportages te garanderen. Dat de fout zich heeft kunnen voordoen en zich bovendien over langere periode heeft kunnen uitstrekken, acht DNB dan ook ernstig en verwijtbaar. DNB ziet op deze grond dan ook geen reden tot het matigen van de hoogte van de boete.

- 17.** RBS N.V. voert aan dat de rapportagefout bij interne controles door de RBS N.V. was ontdekt en direct aan DNB is gemeld. Vervolgens heeft RBS N.V. - kort samengevat - acties ondernomen om de fout te corrigeren en herhaling te voorkomen zoals genoemd onder randnummer 4 van de zienswijze.

Ook de acties van RBS N.V. ter verbetering van de kwaliteit van de rapportages na constatering van de fout waardeert DNB positief, maar acht DNB tevens noodzakelijk. DNB verwijst hierbij naar het gestelde onder overweging 16. DNB zal met de directe melding door RBS N.V. aan DNB nadat de fout was ontdekt rekening houden bij de vaststelling van de hoogte van de boete onder overweging 23.

- 18.** RBS voert in haar zienswijze aan dat over de maand maart 2013 het rapportageverschil in de tabel die is opgenomen in de kennisgeving van DNB van 17 juni 2014 niet 1,6 maar 1,2 miljard bedraagt.

De gegevens zoals die zijn weergegeven in het boeterapport van 4 juni 2014 en in de kennisgeving zijn gebaseerd op de oorspronkelijke rapportage en de eerste herrapportage van RBS N.V. Inmiddels is gebleken dat door RBS N.V. nog drie herrapportages zijn ingediend. Thans zijn in de tabel onder overweging 3 de gegevens overgenomen uit de derde en vierde herrapportage door RBS N.V. Uitgaande van deze gewijzigde gegevens bedraagt de correctie op de aanwezige liquiditeit over de maand maart 2013 inderdaad 1,2 miljard. Het maximale verschil in de rapportages over de periode van de overtreding komt daarmee op 1,4 en niet 1,6 miljard. DNB is overigens van oordeel dat deze aanpassing in de hoogte van het verschil niet afdoet aan overtreding. Deze stelling brengt dan ook geen wijziging in het standpunt van DNB ter zake.

- 19.** De door RBS N.V. gegeven zienswijze brengt DNB niet tot een ander oordeel. DNB blijft van mening dat de overtreding terecht is vastgesteld en dat het opleggen van een bestuurlijke boete noodzakelijk en gerechtvaardigd is.
- 20.** Bij de hierboven beschreven ernstige overtreding die DNB verwijtbaar acht zijn geen belangen betrokken die DNB ertoe bewegen af te zien van het opleggen van een bestuurlijke boete. Wel ziet DNB zoals onder overweging 13 en 17 is weergegeven reden om tot matiging van de bestuurlijke boete over te gaan. Dit zal nader worden uitgewerkt onder overweging 23.

Bestuurlijke boete

- 21.** Bij de vaststelling van de hoogte van de bestuurlijke boete zal rekening worden gehouden met het navolgende. Voor overtreding van artikel 111 van het Bpr met categorie-indeling 2, geldt op grond van artikel 1:81 van de Wft en artikel 10 van het Bbbfs een basisbedrag van EUR 500.000,-. Bij bepaling van de hoogte van de bestuurlijke boete houdt DNB op grond van artikel 2 van het Bbbfs rekening met de ernst en duur van de overtreding en de mate van

verwijtbaarheid van de overtreder. Het basisbedrag van de boete kan op basis hiervan verlaagd of verhoogd worden. Verder houdt DNB bij het bepalen van de hoogte van de bestuurlijke boete rekening met de financiële draagkracht van de overtreder.

- 22.** In zijn algemeenheid moet worden aangenomen dat het door de wetgever vastgestelde basisbedrag van de bestuurlijke boete van EUR 500.000,- evenredig is aan de ernst en de duur van de overtreding. Uitgangspunt is ingevolge artikel 2 van het Bbbfs dat de toezichthouder een bestuurlijke boete in de tweede categorie vaststelt op het basisbedrag. Zoals reeds onder punt 8 van deze beschikking overwogen, is DNB van mening dat er sprake is van een ernstige overtreding. DNB ziet geen redenen om het basisbedrag naar boven of naar beneden bij te stellen op grond van de ernst en de duur van de overtreding. In overweging 9 heeft DNB uiteengezet dat er sprake is van verhoogde verwijtbaarheid. DNB ziet hierin reden om het basisbedrag met 25% te verhogen zodat de bestuurlijke boete uit zou komen op 625.000,-. DNB is echter van mening dat in casu een boete ter hoogte van dit bedrag niet proportioneel is. Om tot een evenredige boete te komen, mede gelet op de directe melding door RBS N.V. aan DNB nadat de fout was ontdekt, het feit dat de liquiditeitsbuffer die is opgelegd door DNB over de betrokken periode niet is doorbroken en de overige omstandigheden van het geval, heeft DNB besloten tot matiging over te gaan tot een bedrag van EUR 125.000,-. RBS N.V. heeft geen beroep gedaan op draagkracht, derhalve bedraagt de bestuurlijke boete EUR 125.000,-.

Betaling van de bestuurlijke boete dient te geschieden binnen de in artikel 4:87, eerste lid, van de Awb voorgeschreven termijn van zes weken na de inwerkingtreding van dit besluit. De betaling dient te worden gedaan op rekeningnummer [REDACTED] ten name van De Nederlandsche Bank N.V., Westeinde 1 te Amsterdam, onder vermelding van factuurnummer: [REDACTED]. Hierbij wordt opgemerkt dat de bestuurlijke boete wordt vermeerderd met de wettelijke rente (momenteel 3%), welke wordt gerekend vanaf de dag waarop sedert de bekendmaking van het boetebesluit zes weken zijn verstreken.

Tegen deze beschikking tot het opleggen van een bestuurlijke boete en tot het openbaar maken van het besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete kan door iedere belanghebbende binnen zes weken na de dag van bekendmaking bezwaar worden gemaakt bij:

De Nederlandsche Bank N.V.
T.a.v. de Divisie Juridische Zaken, afd. Toezicht en Wetgeving
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

Ingevolge artikel 1:85 van de Wft wordt met het instellen van bezwaar en beroep de verplichting tot betaling opgeschort totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep is ingesteld, op dat beroep is beslist.

Amsterdam, 20 oktober 2014
De Nederlandsche Bank N.V.

[REDACTED]
Directeur